

CARTES DE PROP

Barcelona i poesia

Enric Sòria

Aquests dies, de l'11 al 17 de maig, ha tingut lloc el festival Barcelona Poesia. Es tracta d'un conjunt d'actes que solen tindre lloc a la ciutat en aquests temps primaverals i que cada any van agafant més embranzida. En realitat, Barcelona Poesia és una fórmula o contenidor —que se'n diu ara— que suma tres festivals diferents, que abans corrien pel seu compte pràcticament en les mateixes dates: el Festival Internacional de Poesia, que va per la seua 27ª edició, la Setmana Poètica de Barcelona, que se celebra des del 1997, i els Jocs Florals de Barcelona, que són uns premis de llarga execució i que en els últims anys han recuperat molt de prestigi.

Dels dos primers, l'Internacional és el que té una tradició més solemne. Antany consistia en un gran recital ple de primeres espases de la lírica de tot arreu que tenia lloc, amb molta pompa i circumstància, en el Palau de la Música. L'esdeveniment era una oportunitat immillorable de sentir de viva veu escriptors valuosos, però també era un acte únic, i la seua repercussió, per tant, quedava massa circumscrita. Ara, dins l'estructura del nou festival, pren més rellevància i més sentit; quant als Jocs Florals, és un premi important, i el vespre de la concessió reparteixen a l'Ajuntament de la ciutat comtal uns canapés boníssims. L'any passat es va endur la flor natural un poeta valencià, Lluís Roda, que, per això, enguany ha sigut el poeta de la ciutat. El plat fort, amb tot, no hi ha dubte que és la Setmana de la Poesia. És el que inclou l'agenda més variada, en propostes i en llocs, i el que compta amb més públic. Amb diferència, aquesta és la

proposta més oberta de les tres, i la més ciutadana.

La veritat és que la primavera li para bé a la ciutat, i a la poesia. Els dies són lluminosos i agradables, sense l'espèctec inhòspit de l'estiu, fa goig de passejar pel verd fresc, esplendorós i unànime dels parcs i les avingudes, la gent va contenta celebrant una vegada més el triomf del Barça a la lliga i a més hi ha l'arribada, encara no massiva, però sí perceptible dels turistes, que presagien una atenuació de la tristesa en què la crisi econòmica ha immergit la ciutat. Tot això permet que l'ànim del personal estiga més ben predisposat que de costum a combregar amb l'art de la paraula. És cert que, enguany, també se celebren eleccions. Però la política i la poesia van quedant tan

tualitza el que abans sen'n deia folklore amb profusió de sonoritats més o menys aborígens. De més a prop, hi ha vingut gent com Luis Alberto de Cuenca, Kirmen Uribe —un jove i incisiu poeta basc d'estrella ascendent—, el sempre savi i displi-cent Valentí Puig, l'íntim i profund Pere Rovira, que, amb el seu extraordinari *Contra la mort* encara fresc es veu més reclamat pel sempre vel·leitós públic barceloní, o el sempitern Enric Casassas, acompanyat del

La veritat és que la primavera li para bé a la ciutat, i a la poesia

Tot això està molt bé, sense dubte. Però que vulga saber que és Barcelona Poesia, ara com cada any, haurà fet bé d'acostar-se a algun dels espectacles menys publicitats que omplien aquests dies la ciutat, als bars moderns, en algunes llibreries, en certes places. Allà on podia sentir, en directe, el triomf indiscutit de la polipoesia. I què és això de la polipoesia? Jo no seré tan atrevit de definir-la. Pot ser un xicot d'aspecte relativament sensat que enarbora un metrònom i, al seu compàs, mussita molt baixet "l'estime" a un auditori embriac; pot ser una joveneta d'aire virginal, tota rínxols i pigues, que reballa procacitats al respectable com si fóra la cosa més natural del món; potser una colla d'atletes que salta i balla mentre una pantalla projec-

Festival Internacional de Poesia al Palau de la Música de Barcelona.

lluny l'una de l'altra que aquesta interferència no arriba a incommodar.

I de poesia, n'hi ha hagut de tota mena. Ens han visitat autors importants de l'escena internacional, com Gary Snyder, un membre lleugerament resagat de la *beat generation*, més conegut com a adalid de l'ecologia lírica, o el també americà Jerome Rothenberg, impulsor i oficiant de l'etnopoiesia, que ac-

seu inseparable músic de cambra, Pascal Comelade. Joan Margarit ha recitat els seus poemes en companyia de Luis García Montero; la colla dels Accidents Polipoètics ha presentat nous experiments més o menys audibles, i un grup de poetes joves han fet un homenatge a l'obra de Vicent Andrés Estellés, que en els últims temps és més devotament recordada a Catalunya que en el seu propi país.

ta imatges indiscernibles entre sons clamorosos. És el que Francisco Brines va definir memorablement com "la nova joglaria": un nou avatar del teatre primitiu, de vegades amb tecnologia punta, que cobreix Barcelona amb el seu entusiasme cada primavera durant una setmana en què es pot escoltar qualsevol cosa. És absurd, és bonic, és festiu, és aferrissadament llibertari; és, sense dubte, poesia.

María José Catalá.

ESPURNES

El defecte

Martí Domínguez

María José Catalá Verdet té, segons ella, un defecte: quan parla en castellà de vegades se li escapa alguna frase o expressió en valencià. Al davant de l'aplec d'alcaldes del PP va demanar excuses per si això li passava, i ho va justificar dient que era la seua llengua materna (la que havia mamat de la senyora Verdet). Els alcaldes l'aplaudiren rabiosament, i aquesta va somriure de manera significativa, com suggerint allò de "ningú no és perfecte". Catalá Verdet és alcaldessa de Torrent, on bona part dels seus votants tenen el mateix defecte: pensen en valencià, perquè s'han criat amb aquesta llengua, i no ho poden dissimular. No poden passar com de Salamanca. La senyora Catalá pensa en valencià, ço és, en català. I demana disculpes al davant dels alcaldes valencians del PP, bona part dels quals també pensen en valencià, tot i no dir-se precisament Catalá. En aquell acte ningú no la va corregir, ans al contrari, es va prohibir parlar en valencià. L'alcalde de Vila-Real ho va intentar i de poc més el linxen. I l'homeneu va dir: voleu que parle en castellà, doncs en castellà! I va parlar en castellà. No es va avergonyir de veure's obligat a canviar de llengua, no es va sentir discriminat. Va beure un glop d'aigua, i va continuar en castellà. "Deixeu-me parlar-vos del meu poble..." havia aconseguit dir en valencià, amb un trèmul somriure als llavis, abans que les feres rabioses l'aturaren, l'avergonyiren, el vilipendiaren i l'obligaren a canviar de llengua. Va parlar de Vila-Real en castellà, com Catalá Verdet ho va fer de Torrent, i com tots els alcaldes del PP, de tots els municipis regits pel PP, parlaren dels seus pobles, en castellà. I a mi em sembla lamentable que l'alcalde de Vila-Real, que porta el cognom tan català de Rubert (com el filòsof Rubert de Ventós, la qual cosa fa veure l'enorme rang de diversitat que acull la ment humana), no deixara l'escenari, no l'abandonara avergonyit de pertànyer a aquella colla de salvatges, no els enviara, allí en públic, i al davant de totes les televisions, a pastar fang. Ans al contrari, amb el seu gest va arrossegar pel fang el seu poble, i els seus veïns, i tots els castellonencs, i per extensió tots aquells que parlen valencià. Va fer veure, *urbi et orbe*, la seua manca de valor, i la casta moral dels seus companys, i va evidenciar, al davant de tothom que en el fons el seu poble, Vila-Real, li importa un blet. Perquè si no, hauria seguit parlant en valencià, què és la llengua dels seus veïns, tan respectable com qualsevol altra. I si la senyora Catalá Verdet estimara una mica la seua llengua materna, no s'hauria disculpat en públic per parlar la llengua de sa mare, la senyora Verdet, sense dubte ara avergonyida d'haver criat la filla amb aquest paorós defecte. Però aquesta gent vendria l'ànima al diable per una mica de poder. No tenen cor, ni vergonya. I cal dir-ho ben alt.

Recomanem...

POESIA
per XAVIER ALIAGA

DE LA FUSTA A L'AIGUA

Francesc Mompó
Onada Edicions
Benicarló, 2011, 75 pàgines

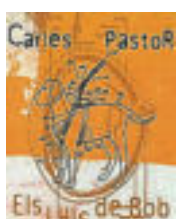

El prolífic Francesc Mompó torna a la poesia amb un poemari compacte, ben trenat i suggeridor, una aposta complexa on es narra de manera cadenciosa, de temps congelat, una relació amatòria. Versos amb càrrega eròtica, abordats amb precisió i elegància, que remetien, de manera epidèrmica, a una certa tradició trobadoresca actualitzada. O més aviat, com destaca Ramon Guillem en el pròleg, al romanticisme narratiu de Byron, Coleridge o Keats. Premi Vila de Puçol 2010.

DISCOS
per X. A.

ELS ULLS DE BOB

Carles Pastor
Autoedició
L'Olleria, 2011

Per a un gènere minoritari com ara la poesia, els beneficis per a la seua difusió de la fusió amb la música són ben evidents. Carles Pastor, un músic amb una certa trajectòria prèvia, reprén l'operació, però amb l'encert de musicar un grapat de poetes i poetesses valencians actuals amb bon criteri en la selecció de textos, i punteria, en termes generals, a l'hora d'acomodar els versos a la seua agradable i càlida veu i a una paleta d'estils recurrent (blues, pop, rock), però ajustada.

ASSAIG
per ADOLF BELTRAN

EL SOLATGE DEL TEMPS

Tobies Grimaltos
Edicions del Bullent
Picanya, 2011. 181 pàgines

Tobies Grimaltos és subtil per a pensar i senzill per a escriure. Més enllà de les publicacions especialitzades, fins ara havíem pogut gaudir de la seua obra de divulgació de la filosofia i el pensament. En aquest llibre, s'endinsa en el territori de la memòria, i ho fa advertint de bon principi que, les seues reminiscències d'infantesa, com qualsevol exercici de memòria, són no-ficció i ficció alhora, per l'efecte "indeterminístic" dels records. El resultat, en toc cas, és un llibre deliciós i amable.